

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm I. Cùm non ignoretis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

TITVLVS XXX.

DE OFFICIO LEGATI.

Italus iste meritò hîc interponitur, quia Legatus Apostolicus partim cum delegato Iudice cõuenit, partim cum Ordinario; quamuis absolutè loquendo officium eius ordinarium sit, sicuti Proconsulis, aut Præsidis prouinciæ officium, de quo lib. 1. ff. tit. 16. & 18. & videri potest c. 2. eod. tit. in 6. Loquimur autem de Legatis Sedi Apostolicæ, qui ad prouinciã aliquam gubernandã cum iudiciaria potestate destinantur: Non item de legatis seu nuntijs, qui ad certum negotium expediendum mittuntur. De quibus Syl. ver. delegatus n. 16.

CAPITVLVM I.

Cùm non ignoretis.

PARAPHRASIS.

Si Archiepiscopus aliquis dignitati ac sedi suæ Apostolice Legati munus annexum habeat, licet vt Metropolitanus causas eorum, qui Suffraganeis suis subditi sunt, cognoscere nequeat, nisi per appellationem, tamen vt Legatus Apostolicæ Sedi in omnibus causis, siue per appellationem, siue per simplicem querelã ad ipsum deferantur, procedere potest, cùm in prouincia sua Papæ vices gerat.

SUMMARIVM.

1. Triplex est Legatus Apostolicus. Vnus à Latere Pontificis, siue Cardinalis, alius non à Latere destinatus in Prouinciã; alius Legatus natus.
2. Legati destinati ad Prouinciã dici possunt Vicarij Papæ.
3. Legatus à Latere, vel qui cum simili potestate missus est, habet iurisdictionem

in exemptos, exceptis casibus Sedi Apostolica specialiter reseruatis; alij Legati hanc potestatem non habent.

4. Vnde Legatus à Latere beneficia ecclesiastica etiam exempta, & ad exemptos spectantia conferre potest.
5. Legatus in Prouincia est ordinarius Iudex, ita vt concurrat cum Episcopo in omnibus causis subditorum: eas tamen suscipere nõ debet, nisi ad ipsum per appellationem deuoluantur, vel Episcopus eas intra biennium à die mota litis definire negligat.

S Vpponendum est, quòd triplex sit Legatus Apostolicus, vt sumitur ex c. 1. eod. tit. in 6. Vnus à Latere Pontificis, siue Cardinalis: alius Legatus non à latere destinatus ad Prouinciã. Alius denique Legatus natus, qui munus Legationis consequitur ipsa consecutione Ecclesiæ Metropolitanæ, cui officium seu dignitas Legati in perpetuũ annexa est. Talis in Germania nostra est Archiepiscopus Salisburgensis, in Angliã Archiepiscopus Cantuariensis, in Italia Archiepiscopus Pisanus, in Gallia Archiepiscopus Rhemensis, teste Nicol. Boërio de potestate Legati à Latere, q. 3. In Bohemia Pragensis, vt ex Baldo refert Tuschus ver. Legatus, concl. 157. Videri hîc potest Imola, n. 7. & quæ dixi lib. 1. Th. mor. tr. 4. c. 7. §. 6.

N O T A N D V M I. Legati Apostolici in Prouincia, ad quam deputati sunt, dici possunt Vicarij Papæ; quia ijs locis Apostolica auctoritate funguntur: Cùm enim Summus Pontifex per totum Christianum Orbem iurisdictionem exerceat, c. cuncta, 17. causa 9. q. 3. ideo in partibus remotis Vicarios suos ponit, qui vice ipsius ordinariam iurisdictionem in omnes de prouincia exercent, vt videre licet apud Leon. I. epist. 94. Iustinianum collat. 9. tit. 14. Nouel. 131. apud Bellar-

Bellarminum lib. 2. de Pontific. c. 20. Ad eum fermè modum, sicuti supra de Archidiaconis dictum est, quòd quibusdam regionibus in partibus diocesis constituti sint Vicarij Episcoporum, exercentes ordinariam iurisdictionem Episcopis subordinatam.

Quærit Gl. hic, ver. vniuersas; Vtrum Legatus Apostolicæ Sedis iurisdictionem habeat in exemptos? Resp. ex doctrina eiusdem Gl. Abb. hic, n. 8. Mol. cit. disp. 9. n. 10.

3 Quòd Legatus à Latere, aut qui cum simili potestate missus est, in exèptos iurisdictionem exerceat, exceptis casibus Sedi Apostolicæ specialiter reseruatis; sed alij Legati talem potestatem non habeant. Ita colligitur ex c. 1. de verb. signif. in 6. & c. Si Abbatem, 36. de elect. in 6.

4 Ex quo inferunt DD, communiter, quòd Legatus à Latere conferre possit beneficia, spectantia ad collationem exemptorum, etiam si ipsamet beneficia exempta sint, vt videre est apud Garc. p. 5. c. 3. n. 19. Non tamen ea conferre potest, quæ Episcopus confert ex Apostolica delegatione & auctoritate, videl. quæ ad ipsum deuoluta sunt, ob negligentiam Prælati Regularis exempti, Clem. 1. de suppl. negl. Præl. & docet Garcias n. 32.

5 NOTANDVM II. Legatus in Prouincia est Ordinarius Iudex, ita vt concurrat cum Episcopo in omnibus causis subditorum: aded, vt ab inferioribus Iudicibus sub Episcopo constitutis ad Legatum appellari possit, sicuti ad ipsum Episcopum, Quæ est doctrina fermè communiter recepta Guil. Durandi in speculo, tit. de Legato, §. Ioann, Turrecrematæ in c. Si quis veitrum, 4. causa 2. q. 6. Ioann. Andr. in c. quod translationem, n. 10. hoc tit. Abb. hic n. 7. Sed nouo iure Concil. Trident. sess. 24. c. 20. de reformat. Legatorum potestas restricta est, vt causas subditorum prouincialium non cognoscant, nisi Ordinarius intra biennium à die litis motæ numerandum negligat; vel si per appellationem à sententia definitiua ad Legatum deuoluantur. Et in ipso appellationis processu seruari debet constitutio Innocent. IV. in c. Romana, 3. de appellat. in 6. vt præcipit Trident. sess. 22. c. 7. de refor-

mat. Item, quòd attinet ad appellationes in causa criminali, seruari debet constitut. Trident. sess. 13. c. 3. de reform.

CAPITVLVM II.

Studiisti,

PARAPHRASIS.

Si in Prouincia sit Legatus Generalis, & superueniat delegatus Papæ in causa speciali, quæritur, vtrum Legatus Generalis super cognitione, aut processu in hac causa se immiscere possit. Negat Cælestinus III. ea allata ratione; Quia mandatum speciale derogat generali. Si tamen sententia à delegato legitime lata fuit, potest eam legatus confirmare & executioni mandare.

SUMMARIVM,

1. Commissio specialis derogat generali.
2. Potest tamen acta delegati specialis rescindere Legatus generalis, si ille contra formam mandati procedat.
3. Potest etiam sententiam delegati specialis rationabiliter latam confirmare.
4. Delegatus autem specialis generales compellere potest ad sententiæ suæ executionem.

NOTANDVM Vn. Commissio specialis derogat commissioni generali: Sensus est; Si aliquis generalem commissionem habeat omnia negotia exequendi, aut causas omnes cognoscendi: Alius verò habeat commissionem specialem super causa certa. Specialis iste Commissarius superat generalem, vt is immiscere se non debeat, nec impedire specialem. Ita simili ratione in c. 1. & c. pastoralis, 14. de refer. dicitur, quòd rescriptum speciale deroget generali, tametsi de eomentionem non faciat.

Limitat hinc Ioan. Andr. n. 2. Abb. n. 2. Barb. col. 2. Quòd superueniente causa noua, Procurator, aut Commissarius generalis prohibere possit